

Független vizsgabizottság előtti vizsgák szervezése a köznevelés rendszerében

A nevelő-oktató munka során előfordulhat, hogy a szülő/tanuló és a pedagógus között konfliktus alakul ki a tanuló félévi, év végi minősítésének megállapítása miatt. Abban az esetben, ha a szülő/tanuló és a pedagógus között vita alakul ki a tanuló teljesítményének kérdésében, kifejezetten érdeke lehet az iskolának, hogy a tanuló **független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról**.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény megteremti ennek a jogszabályi feltételeit. Eszerint a tanuló joga, hogy kérelmére független vizsgabizottság előtt számot adjon tudásáról (Nkt. 46. § (6) bek. m) pontja).

A tanulmányok alatti vizsgát ebben az esetben egy háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni, amelynek **elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg** (a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban: R.). 65. § (2), (4), (5) bekezdés).

A **kormányhivatal által szervezett** független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll. (R. 73. § (4) bekezdés).

Jogszabályi alapok

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 38. § (7) bekezdés, 46. § (6) bekezdés m) pontja,
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIN.28.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 23. § (3) bekezdés h) pont, 34. § (1) bekezdés d) pont, 35. § (7) bek.
- a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.) 5. § (1) bekezdés h) pont, 51. § (7) bek., 55. § (2) bek., 64. §. (2) bekezdés d) pont, 65. § , 73. §, 74. §. (5) bek., I. melléklet I. Az iskolák által alkalmazott záradékok 25. pont)

Milyen célból lehet jelentkezni független vizsgabizottság előtti vizsgára?

A tanuló (kiskorú tanuló esetén szülő/gondviselő aláírásával) **félévi, év végi osztályozó, illetve a javítóvizsga osztályzatának megállapítása céljából** jelentheti be, hogy független vizsgabizottság előtt kíván vizsgázni valamely tantárgyból, ill. tantárgyakból. (R. 64. § (2) bekezdés d) pontja, és I. melléklet I. Az iskolák által alkalmazott záradékok 25. pont).

Hová kell benyújtani a kérelmet?

A tantárgy(ak) és évfolyamának megjelölésével annak az iskolának az igazgatójához, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. (R. 73. §. (2) és (3) bekezdés).

Mikor kell benyújtani a kérelmet?

- **osztályozó vizsga** esetén: a **félév** vagy a **tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig** (R. 73. § (2) bekezdés),
- amennyiben a **tanuló teljesítménye - igazolt és igazolatlan mulasztásai miatt - a tanítási év közben érdemjeggyel nem volt értékelhető, a tanítási év végén nem volt minősíthető: a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon belül** (R. 51. § (7) bekezdés és 73. § (2) bekezdés). Ez utóbbi esetben az iskolának a nevelőtestület engedélyét a kérelemhez csatolnia kell.
- független vizsgabizottság előtti osztályozó vizsga megszervezését akkor is lehet kérelmezni, ha a **bíróság a tanuló javára megváltoztatja a fegyelmi büntetést** (eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától, kizárás az iskolából), és a tanuló osztályzatait meg kell állapítani, ha ez nem lehetséges, **lehetővé kell tenni, hogy a tanuló - választása szerint az iskolában vagy a független vizsgabizottság előtt - osztályozó vizsgát tegyen** (R. 55. § (2) bekezdés).
- **javítóvizsga** esetén (ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, azaz javítóvizsgára utasították) a **bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül** (R. 73. § (3) bekezdése).

A független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes **kormányhivatal vezetője** a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre **meghatározott időponttól eltérő időben** tegyen vizsgát.

Ki szervezi meg a vizsgákat?

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a **kormányhivatal szervezi**.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

Tagjai:

A **független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg**. A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak **nem lehet tagja** az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A vizsgák időpontja:

- az adott tanév rendjében meghatározottak szerint, az **első félév, illetve a szorgalmi időszak utolsó hetében**, ill. a hivatalos **javító-pótló vizsgaidőszakban** (augusztus 15-31. között) kell megszervezni,
- **osztályozó vizsga** esetén: a **vizsgát megelőző három hónapon belül** kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a **tanítási év során bármikor** szervezhet. (R. 65. § (1) bekezdés).

A vizsgabeosztásokat követően a **kormányhivatal írásban értesíti a tanulót** (kiskorú tanuló esetén a szülőt/gondviselőt) és a **tanuló iskolájának igazgatóját a vizsga helyszínéről és idejéről**. (R. 65. §. (1) bekezdés).

A vizsga részei: a vizsgarészek a **tantárgy jellegétől függően** a következők lehetnek: **írásbeli, szóbeli, gyakorlati, a pedagógiai programban meghatározottak szerint**.

Értékelés a vizsgán: ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, a vizsgabizottság **a tanuló osztályzatáról** a törzslapon történő bejegyzés céljából **három napon belül írásban értesíti** azt **az iskolát**, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott osztályzatot - az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll (R.74. § (5) bekezdés).

A vizsga díja: a független vizsga **térítési díj ellenében vehető igénybe**. A térítési díjat **tantárgyanként** kell megállapítani úgy, hogy tantárgyanként a vizsgadíj összege nem lehet magasabb, mint az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 3,75%-a (Vhr. 34.§ (1) bekezdés d) pont, és 35. § (7) bekezdés).

Az iskolai közzétételi lista (is) tartalmazza az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit (Vhr. 23. § (3) bekezdés h) pont).

Jogorvoslati lehetőség

A független vizsgabizottság döntése, intézkedése, vagy intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: **döntés**) **ellen a szülő, illetve a tanuló az Oktatási Hivatalhoz** a döntést követő **öt napon belül jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be**.

A fellebbezést a hivatal három munkanapon belül bírálja el.

Az Oktatási Hivatal elnöke - jogszabály szerint - **a benyújtást követő három munkanapon belül meghozza a döntését**, és erről (a kézbesítéssel egyidejűleg) rövid úton értesíti a vizsgázót, az érintett vizsgabizottság elnökét, a tanuló iskoláját, valamint a kormányhivatalt.

Bejelentőlap a tanulmányok alatti független vizsgabizottság előtti vizsgához

Beküldendő a területileg illetékes kormányhivatalhoz!

I. A tanuló iskolájára vonatkozó adatok	
OM azonosítója:	
Neve:	
Címe:	
II. A tanulóra vonatkozó adatok	
Neve:	
Címe:	
Telefonszáma:	
Oktatási azonosító száma:	
Évfolyama:	
Születési év, hó, nap:	
Anyja neve:	
Iskolatípus:	
Tantárgyak:	
A vizsga jellege: (Kérjük, húzza alá a megfelelő részt.)	osztályozó vizsga: - félévi vizsga - év végi vizsga javítóvizsga
Javítóvizsga esetén a bizonyítvány átvételének időpontja:	
A tanulóval kapcsolatos közlendők (pl. egyéni munkarendű, SNI-s, BTMN-es stb.)	

Beküldendő:

- a tanuló/szülő írásbeli kérelme a postai cím, telefonszám feltüntetésével,
- a kért tantárgy(ak) adott évfolyamra vonatkozó pontos, ténylegesen megtanított tananyaga (*tanmenet vagy helyi tanterv részlete, amelyben a nem tanított tananyagrészeket jelölni kell*) és tantárgyi követelményei,
- a használt tankönyv címe, szerzője, megjelenési éve; a tantárgy heti óraszám,
- sajátos nevelési igényű, BTMN-es tanuló esetén a szakértői bizottság szakvéleménye, az igazgató ennek alapján hozott határozata,
- a vizsgadíj befizetésére szolgáló igazolás (utalványon történő befizetés esetén az eredeti feladóvevény, átutalással történő befizetés esetén a bank által igazolt átutalási megbízás). A vizsgadíj a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.31.) Kormányrendelet szerint az adott évre érvényes kötelező legkisebb munkabér 3,75%-a.
- *Amennyiben a jogszabály előírja: a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdés alkalmazása esetén a nevelőtestület engedélye.*

Kelt,

P. H.

az intézményvezető aláírása